

Sygn. akt IV CSK 572/13

POSTANOWIENIE

Dnia 14 marca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa H. L.
przeciwko W. L.
o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 14 marca 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 5 kwietnia 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 25 października 2012 r., którym oddalone zostało jego powództwo o zobowiązanie pozwanego do złożenia oświadczenia woli o przeniesieniu z powrotem na powoda darowanej mu nieruchomości.

W skardze kasacyjnej powód powołał podstawę naruszenia prawa materialnego (art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.) przez błędną wykładnię art. 898 § 1 k.c. We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący wskazał przyczynę objętą art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego powiązał z art. 898 § 1 k.c. i naprowadził, że rozstrzygnięcia wymaga kwestia odnosząca się do określenia ogólnej reguły, pozwalającej na uznanie zachowania obdarowanego wobec darczyńcy za rażącą niewdzięczność, uzasadniającą odwołanie darowizny. Nasuwające się wątpliwości sformułował w postaci pytań: „czy każdorazowo ocenę prawidłowości układu stosunków międzyludzkich, potwierdzonego umową darowizny w danej sprawie, należy wyprowadzać z ogólnych pojęć zdefiniowanych pozaustawowo na tle innych stanów faktycznych w toku orzecznictwa sądowego, czy też możliwa jest jednostkowa interpretacja pojęcia „rażącej niewdzięczności obdarowanego” na tle skonkretyzowanych okoliczności danej sprawy, niejednokrotnie bardziej dolegliwych dla darczyńcy, a jednocześnie trudnych do zakwalifikowania na podstawie dotychczas przyjętych kryteriów”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek zaskarżenia o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz eliminację orzeczeń oczywiście wadliwych, bądź dotkniętych nieważnością postępowania, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżania orzeczeń niesatysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przesądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd

Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występuje istotne zagadnienie, zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, a zatem okoliczności przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt. 1 do 4 k.p.c. Nie podlegają natomiast badaniu podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Założenie wymagania objętego art. 398⁴ § 2 k.p.c. zostanie spełnione, jeżeli zostaną przedstawione w skardze kasacyjnej i uzasadnione przesłanki o charakterze publicznoprawnym, stanowiące podstawę wstępnej, merytorycznej oceny przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Ugruntowane zostało w orzecznictwie zapatrywanie, że skarżący powinien wskazać przepisy prawne, na tle stosowania których wyłoniło się zagadnienie, sformułować je, podać argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen, a nadto motywację, że rozwiązane go jest istotne nie tylko w rozpoznawanej sprawie, ale także dla praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz.11; z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz.151; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006, nr 15-16, poz. 243; niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, niepubl., z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11, niepubl.). Przedstawione przez skarżącego zagadnienie nie odpowiada wskazanym wymaganiom. Poruszone w nim kwestie nie stanowią nowego i nierozwiązanego dotychczas problemu, ponieważ były już przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego, które nie zostały poddane analizie pod kątem konieczności zmiany prezentowanych poglądów. W argumentacji skarżącego nie można dopatrzeć się przekonujących racji, które skłaniałyby do uznania, że rzeczywiście chodzi o istotne zagadnienie prawne we wskazanym rozumieniu. Przedstawiona została natomiast własna ocena postępowania

pozwanego, która nie uwzględnia licznych wypowiedzi Sądu Najwyższego dotyczących pojęcia „rażącej niewdzięczności” i kryteriów, które powinny być brane pod uwagę. Problemy zakwalifikowane jako wątpliwości dotyczą zastosowania w sprawie przepisu art. 898 § 1 k.c., które nie stanowi o potrzebie wykładni.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozagę z urzędu w granicach zaskarżenia.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

[aw]

es